

Náš Domov

č.95

listopad 2023

narozeniny v listopadu oslaví

4.11.	Jírová Marie	4.11.1938	85 let
15.11.	Cucla Jiří	15.11.1924	99 let
16.11.	Vančurová Květuše	16.11.1927	96 let
23.11.	Mollová Anna	23.11.1946	77 let
24.11.	Ficnar Petr	24.11.1941	82 let
25.11.	Andrejs Bohumil	25.11.1941	82 let
25.11.	Friedová Věra	25.11.1943	80 let
25.11.	Vondroušová Danuška	25.11.1943	80 let
26.11.	Kopecká Božena	26.11.1930	93 let

K narozeninám přejeme všem oslavencům, aby se jim splnilo vše, co si přejí a k tomu ještě mnoho štěstí, pevné zdraví a úsměv ve tváři!!!

Svátek v listopadu slaví

- 4.11. Bílek Karel**
- 4.11. Holan Karel**

Státní svátky v listopadu

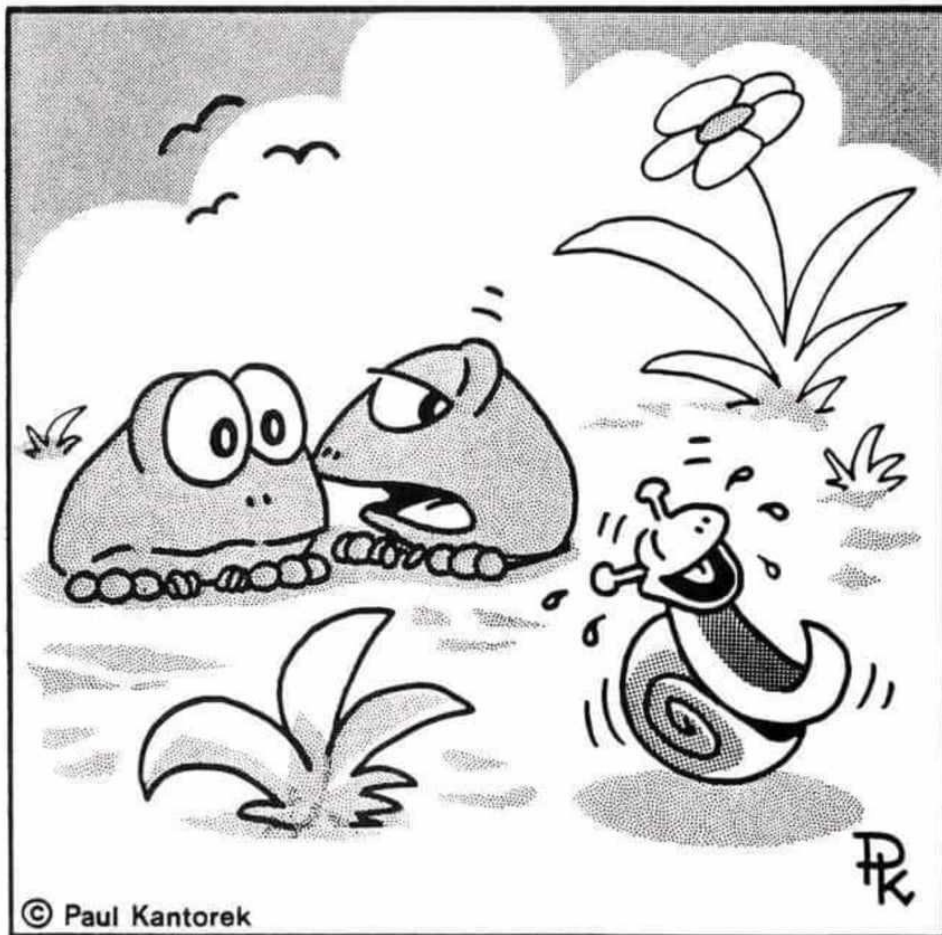
- 17. 11. Den boje za svobodu a demokracii**

Významné dny v listopadu

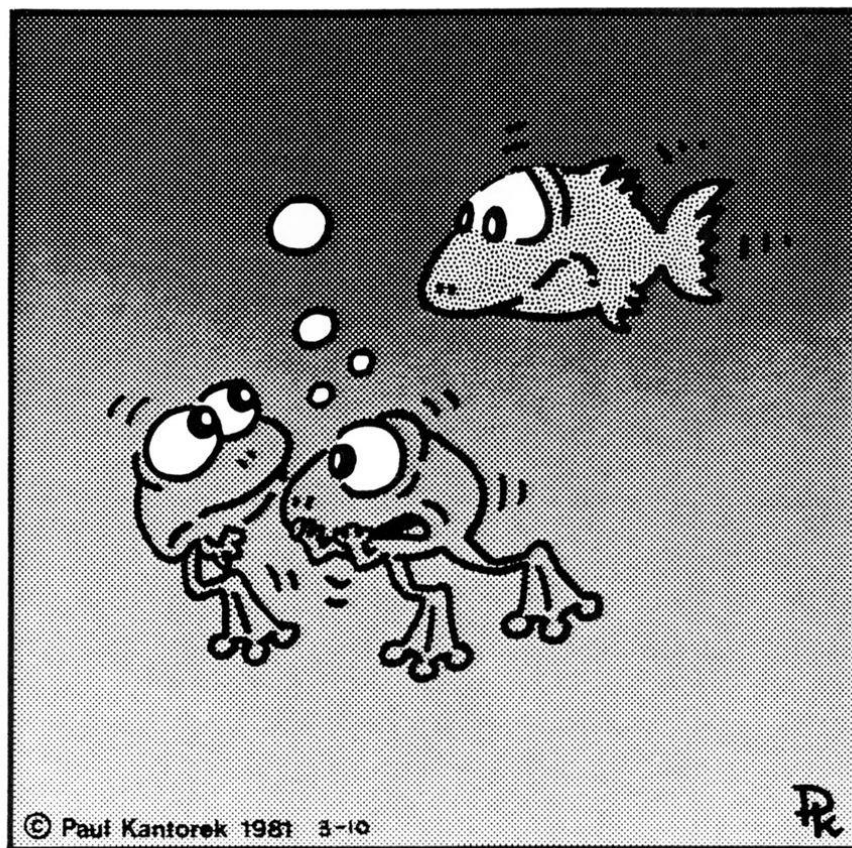
- 1. 11. Svátek všech svatých**
- 1. 11. Světový den veganství**
- 2. 11. Památka zesnulých**
- 3. 11. Den bez pesticidů**
- 5. 11. Mezinárodní den romského jazyka**
- 9. 11. Mezinárodní den boje proti fašismu a antisemitismu**
- 10. 11. Světový den vědy pro mír a rozvoj**
- 11. 11. Mezinárodní den válečných veteránů**
- 13. 11. Mezinárodní den nevidomých**
- 14. 11. Světový den diabetiků**
- 14. 11. Den bez aut**
- 15. 11. Den vězněných spisovatelů**
- 16. 11. Mezinárodní den tolerance**
- 17. 11. Mezinárodní den předčasně narozených dětí**
- 17. 11. Mezinárodní den studentstva**
- 18. 11. Mezinárodní nekuřácký den**
- 19. 11. Světový den toalet**
- 19. 11. Světový den prevence týrání a zneužívání dětí**
- 20. 11. Světový den chronické obstrukční plicní nemoci**
- 20. 11. Den industrializace Afriky**

- 20. 11. Světový den dětí**
- 21. 11. Světový den televize**
- 21. 11. Světový den pozdravů**
- 21. 11. Mezinárodní den filozofie**
- 25. 11. Mezinárodní den za odstranění násilí páchaného na ženách**
- 25. 11. Mezinárodní den bez nákupů**
- 28. 11. Mezinárodní den nekupování ničeho**

Pro zasmání

„Trvalo to déle, než jsem si myslel. Minulý týden jsem mu řekl pěkný vtip.“

„Dej pozor, zase sem plave ta legrační ryba. Vždycky mi řekne nějaký fór, já se musím smát a včera jsem se málem utopil.“

Co bylo.....

...někteří vyrazili nakupovat...

...pan Míra na Sněžku...

*...navštívili jsme
Chotěvice...*

*...vyrobili jsme si mošt
z jablíček...*

...byl výborný...

...užili jsme si Cimbálovku...

*...Muzeum
minerálů...*

...některé si užily zkrášlení...

...uvařili jsme si škubánky...

Co bude...

1.11.	10:00	<i>Zpívání s kytarou</i>
	13:30	<i>Kavárnička</i>
2.11.	9:30	<i>Návštěva hřbitova - Dušičky</i>
3.11.	10:00	<i>Dopolední klub</i>
	15:00	<i>Vzpomínkové setkání</i>
4.11.	9:45	<i>Pohádkové dopoledne</i>
5.11.	9:45	<i>Mše svatá</i>
6.11.	10:00	<i>Skupinové čtení</i>
7.11.	10:00	<i>Chytré hlavičky</i>
8.11.	10:00	<i>Zpívání s kytarou</i>
9.11.	10:00	<i>Bohoslužba</i>
10.11.	10:00	<i>Bingo</i>
11.11.	9:45	<i>Hudební dopoledne</i>
12.11.	9:45	<i>Mše svatá</i>
13.11.	10:00	<i>Skupinové čtení</i>
14.11.	10:00	<i>Chytré hlavičky</i>
15.11.	10:00	<i>Zpívání s kytarou</i>
16.11.	10:00	<i>Bejvávalo</i>
17.11.		<i>Státní svátek - bez aktivit</i>
18.11.	9:45	<i>Pohádkové dopoledne</i>
19.11.	9:45	<i>Mše svatá</i>
20.11.	10:00	<i>Skupinové čtení</i>
21.11.	10:00	<i>Chytré hlavičky</i>
	14:00	<i>Vánoční dílny</i>
22.11.	10:00	<i>Zpívání s kytarou</i>
23.11.	10:00	<i>Bohoslužba</i>
24.11.	10:00/13:30	<i>Pečení/oslava narozenin</i>
25.11.	9:45	<i>Bingo</i>

- 26.11. 9:45 Mše svatá
- 27.11. 10:00 Skupinové čtení
- 28.11. 10:00 Chytré hlavičky
- 29.11. 10:00 Zpívání s kytarou
13:30 Kavárnička
- 30.11. 10:00 Promítání filmu

Rubrika Poznáte je?

Nejznámější role je pravděpodobně
z filmu „Vyšší princip“ učitele Málka.

František Smolík

Tak kdoopak uhodl?

A dnes:

Tohle je opravdu bez nápovědy. 😊

Jak vzniklo ... naslouchadlo

Různé typy trumpetek

Prvními pomůckami k dosažení lepšího slyšení byly sluchové

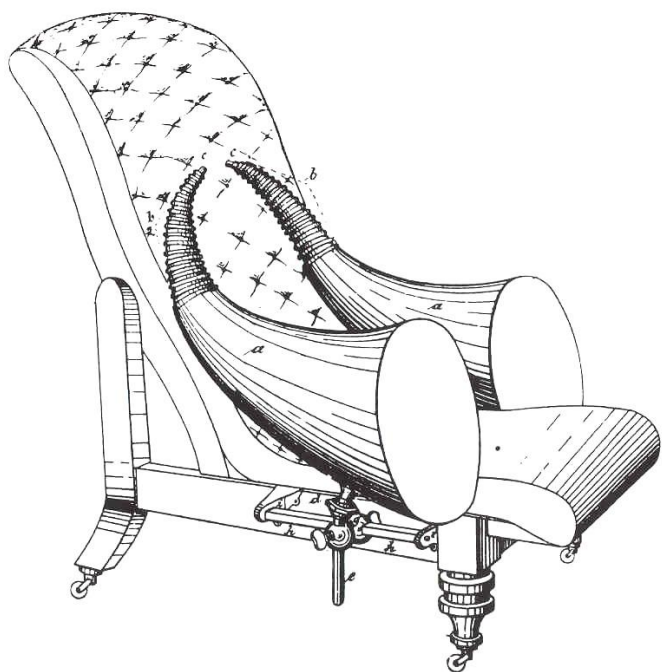
trychtýře (trumpetky), které původně sloužily jako megafony k zesílení mluvy. Alexandr Veliký dokázal prý takto svolat své vojsko až na vzdálenost 20 km. První použití trumpetky opačným způsobem, tedy k zesílení zvuku pro nedoslýchavé, bylo literárně zmíněno až v roce 1640 P. M. Amianim.

Křeslo se zvukovody

K velkému rozvoji sluchových trychtýřů došlo v 19. století, kdy měly nejrůznější podobu – procházkových holí, držadel k lorňonům, váz na květiny, skládacích trychtýřů, dýmek i naběraček. Byla také zhotovována křesla, která měla

zvukovody vestavěné do opěradel. Sluchadla (například to s názvem Londýnský dóm) měla akustický zisk až 20 dB.

Pružinová sluchadla

K neelektrickým sluchadlům patřily také sluchové trubice, které zachycují zvuk u úst mluvčího a přivádějí ho přímo do ušního zvukovodu. Sluchová trubice zesiluje jen asi o 10 dB, zlepšuje však poměr signálu k šumu. První sluchovou trubicí sestrojil

nedoslýchavý Jindřich August Dunker, patent na ni získal v roce 1819. Přístroj tvořila ohebná hadice, na jejímž konci byl trychtýř. První trubicí určenou speciálně pro výuku nedoslýchavých dětí vytvořil učitel neslyšících Enoch Henry Carrier. Jeho trubice měla dvě mluvítká, jedno pro žáka a druhé pro učitele. Byly dokonce vyráběny sluchové trubice s rozvětvením pro několik žáků (nebo pro více mluvčích a jednoho posluchače).

Sluchové trubice

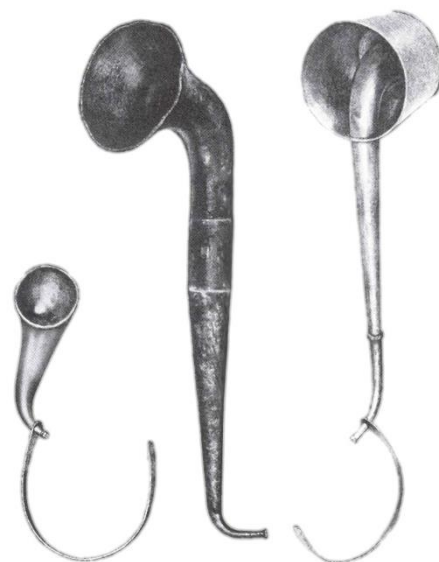
Koncem 19. století byly zkonstruovány protézy pro kostní vedení, které mezi neelektrickými sluchadly představovaly patrně vrchol možností. Jednalo se

o pomůcky, které využívaly přivedení zvuku na lebeční kost, a především na zuby. Kostní vedení zvuku využíval také například Ludwig van Beethoven, který si vypomáhal dřevěnou tyčkou, jejíž jeden konec opíral o klavír a druhý tiskl zuby.

Trumpetky, které používal Ludwig van Beethoven

Zvrat ve vývoji sluchadel přivodila elektronika. První elektrické sluchadlo sestrojil v roce 1892 Ferdinand Alt z vídeňské Piltzerovy kliniky spojením uhlíkového mikrofonu, baterie a sluchátka. Vyrobena byla

pravděpodobně pouze jediný kus. Podobné uhlíkové sluchadlo patentoval o tři roky později anglický lékař Bertram Thornton. Jeho přístroj je zároveň prvním skupinovým zesilovačem pro nedoslýchavé (bylo možné k němu připojit několik sluchátek). V roce 1902 bylo pro anglickou královnu Alexandru k její korunovaci vyrobeno uhlíkové sluchadlo, ve kterém byl poprvé použit značně zlepšený mikrofon s uhlíkovými granulemi.

V letech 1904 až 1925 vyrábělo sluchadla s uhlíkovým mikrofonem několik desítek firem.

První uhlíková sluchadla zesilovala asi o 15 dB, poslední asi o 35 dB.

Zásadním zvratem byl vynález triody – elektronky schopné zesilovat. Sluchadlo s elektronkou nazvané Vactuphone si nechává v roce 1920 patentovat Earl Charles Hanson. Vyráběno bylo od roku 1921 a mělo rozměry 18,1 x 18,4 x 10 cm. Elektronkové sluchadlo anglické firmy Marconi bylo v kufříku a vážilo asi 12 kg, vyrábět se začalo v roce 1923. V roce 1932 přichází Hugo Lieber ze společnosti Sonotone s prvním

elektronkovým sluchadlem s kostním vedením, kterému říkal „oscillator“. Zhruba od roku 1936 se začínají vyrábět elektronková sluchadla se zesílením postačujícím i pro těžší ztráty sluchu.

V 50. letech 20. století se objevují první tranzistorová sluchadla, zpočátku byla hybridní – byly v nich dvě elektronky a jeden tranzistor. První celotranzistorové sluchadlo uvedla na trh americká firma Microtone v roce 1953.

Závěsná sluchadla

V roce 1957 se objevuje první sluchadlo závěsné od firmy Danavox. Kolem roku 1959 začínají firmy

Nichols & Clark a Dahlberg vyrábět první sluchadla do boltce – umožnil to vývoj nových baterií velikosti 312. Dalším krokem vpřed pak byla sluchadla s integrovaným obvodem, v roce 1969 se nedoslýchaví dočkali prvního závěsného sluchadla se směrovým mikrofonom, v roce 1972 sluchadla se zpracováním řečového signálu – obvody ve sluchadle dokázaly potlačit šumy a hluky okolí a zvýraznit tak mluvenou řeč.

V roce 1988 vyvinula švýcarská firma Gfeller AG—Bernafon první programovatelné sluchadlo obsahující digitální obvody a později i paměť. Jedno sluchadlo tak mohlo být pro různé poslechové situace naprogramováno několika různými způsoby.

První přenosné plně digitální sluchadlo bylo předvedeno ve Spojených státech firmou Auditone již v roce 1983. Číslicové obvody však měly značnou spotřebu a požadovaly vyšší napájecí napětí. Přenosné digitální sluchadlo se proto začalo prodávat až v roce 1987.

Nová rubrika – Čím jsem byl/a a čím jsem chtěl/a být?

p. Čenková Aréna – vyučila jsem se v Adamově na tkadlenu koberců. Ale nebyla to dobrá volba. Chlupy z koberce byly ostré a mně se snad zapichovaly do plic. Během krátké chvíle jsem měla 2x těžký zápal plic. Doktor mně tu práci zakázal. A sám mně sehnal práci v Chvalkovicích, kde se dělaly obvazy. Při mateřské jsem obvazy balila doma na přivýdělek. Po přestěhování do Jaroměře jsem šla vařit do školní jídelny. Učila jsem se na zkoušky, aby ze mě byla vyučená kuchařka. Ale neměla jsem hlídání pro děti, tak jsem zkoušky nedodělala. Vše časem nahradila praxe. Bohužel jsem brzo ovdověla a měla dvě dcery. Musela jsem kvůli penězům ze školní jídelny odejít. Začala jsem pracovat v Karose. Byla to práce pro chlapy, byly jsme tam jen dvě ženy. Práci jsme musely dělat stejnou jako muži, ale za méně peněz. To mě štvalo. Byla to moc těžká práce, lisovala jsem kovové formy, stříhala plechy. Časem mně do života vstoupil nový muž. Stěhovala jsem se do Kalný. Nastoupila jsem do továrny zase jako kuchařka. Byly jsme tam dvě a dvě pomocné síly. No já měla teda na jednu hroznou smůlu. Nikdo s ní nechtěl pracovat, protože byla hodně zbrklá. Jednou mě skoro propíchla vidlema, když jsme byly ve sklepě pro brambory. Pak mě zase opařila, když jsme nesly obrovský hrnec s polévkou a ona uklouzla a zvedla hrnec do výšky a už to bylo. Další úraz jsem měla, když do kuchyně přivezli maso. Jak byla zbrklá, rychle vzala kus masa z vozíku, ten se převrátil mně na nohu. No měla jsem rozdrčený kloub. A to už jsem řekla dost. Já už s ní taky dělat nebudu. Jak prodlužovali odchod do důchodu, šla jsem o rok déle. Měla jsme něco s rukou, tak mě přeřadili na vrátnici. To byla moje poslední práce.

Čím jsem chtěla být? – Já si hodně přála být servírkou. To se mně moc líbilo. Bohužel dříve toto povolání nemělo takovou váhu jako dnes. Proto můj tatínek řekl: „Žádná kurva z tebe nebude!“. No a dal mě na tkadlenu. Ale než se tak stalo, ještě jsem se ho snažila přemluvit, že budu muzikantka. Chtěla jsem hrát na trumpetu, to ho málem porazilo. Říkal, že trumpeta je jen pro chlapy a koupil mně citeru. Měla jsem vztek a flákla ji pod postel. A byla ze mě tkadlena, co netkala moc dlouho....

Ing. Drahorád Pavel - vystudoval jsem čtyřletou vojenskou školu v Martinu. Pak jsem byl 5 let na vysoké škole v Liptovském Mikuláši. Byl jsem přiřazen k vojenskému útvaru v Jaroměři. Pak v Hradci Králové u spojařů. Byl jsem mladý a divoký. Jednoho dne jsem i přes veškeré zákazy jezdil po kasárnách na kole a měl jsem ošklivé zranění krční páteře. Byl jsem velmi dlouho na neschopence. Můj nadřízený měl kvůli tomu problémy, protože jsem porušil zákaz. Zrušil proto moje pracovní místo. Volal jsem spolužákovi a ten mi sehnal místo v Opavě. Sloužil jsem u zpravodajců. Opravoval jsem techniku, která sloužila k odposlechům cizích států. U vojska jsem byl 27 let. Ze zdravotních důvodů jsem musel odejít do invalidního důchodu. Mám hodnost kapitána. Nejvíc mě mrzelo, že jsem kvůli nemoci musel odevzdat zbrojní průkaz. Bavila mě práce se zbraněmi, ne proto abych střílel. Zajímalo mě to technicky, skládání, čištění. Čím jsem chtěl být? – ani nevím, nebyl jsem vyhraněný typ. Školu mi vymyslela sestra, protože mě maminka brzo umřela a sestra se o mě starala. A když se ohlédnu zpátky, tak vybrala dobře.

Děkujeme!

**S radostí pro Vás připravily
Pavčina Fridrichová a Andrea Kejzarová.**